

HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNDƏN RİYAZİYYAT TƏLİMİNDƏ İSTİFADƏ

VALEH MAHMUD OĞLU MƏMMƏDOV

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
allahverdi.ceferov@adpu.edu.az

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu dünya şöhrətli siyasi xadim, xalqımızın ümumilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının ildönümüdür. Xalqımızı Azərbaycanı dünyaya tanıtmış, Azərbaycanın dahi oğlu Heydər Əliyevin irsindən müəllimlər dərslərində şagirdlərin milli ruhda tərbiyyə olunmasında bacarıqla istifadə edirlər.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri, Azərbaycan neftinin Xəzər dənizindən Türkiyənin Ceyhan limanına, oradan Aralıq dənizi vasitəsilə Avropa bazarına nəqli kəməridir. Uzunluğu 1773 km-dir. Azərbaycanda (449 km), Gürcüstandan (235 km) və Türkiyədən (1089) keçir.

Pedaqoji təmayüllü ali məktəblərin əksəriyyətində tədris olunan “Riyaziyyatın təlimində məsələlərin rolu” mövzusunda məsələlərin rolu açılır. [3.с.тр.47]

1. Məsələ elə bir konkret didaktik materialdır ki, onların həlli vasitəsilə şagirdlərdə yeni biliklər formalaşır və əvvəlki biliklər praktikada tətbiq olunur, praktik fəaliyyət üçün zəruri olan bacarıq və vərdislər qazanırlar. Məsələ həlli-riyaziyyatın praktika ilə təlimin həyatla əlaqələndirilməsini təmin edir.
2. Məsələ həlli vasitəsilə şagirdlər həm də tərbiyə olunurlar. Məsələlərin həll edilməsi şagirdlərdə vətənpərvərlik hissini, milli iftixar hissini gücləndirir.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanın belinə qızıldan Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinə elə bağladı ki, bu kəmərlər Azərbaycanın inkişafında, təhlükəsizliyində, dünya şöhrəti qazanmasında, geosiyasi arenada, xüsusilə Qafqazda rolunu artırdı. Biz, Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinə aid müxtəlif məsələlər tərtib etməklə, riyaziyyat dərslərində şagirdlərimizə Heydər Əliyev irsindən necə bəhrələnməyi məsələlər tərtibində və həllində öyrədirik.

Nümunələrə baxaq:

1. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin uzunluğu 1773 km-dir, kəmərin 443 km-i Azərbaycan, 248 km-i Gürcüstan Respublikasının ərazisindən keçir. Kəmərin Türkiyə ərazisindən keçən uzunluğu nə qədərdir?
2. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin uzunluğu 443 km-i Azərbaycan, 248 km-i Gürcüstan, 1076 km-i Türkiyə ərazisində olarsa, neft kəmərinin uzunluğu nə qədərdir?

Riyaziyyat dərsləri həm interaktiv, həm də digər müasir təlim üsulları ilə aparılır. Bu zaman şagirdlərin qarşısında problemli suallar qoyulur ki, bundan da əsas məqsəd onlarda tədqiqatçılıq qabiliyyətini kəşf etməkdir. Şagirdlər bu problemli suallara cavab tapmaq üçün beyinlərini işə salır, məntiqi cəhətdən düşünür, cavablarını götür-qoy edir,

məntiqi ardıcılıq qururlar ki, bu da onlarda əqli məntiqi təfəkkürü inkişaf etdirir, riyaziyyat fənninə olan marağın artmasına şərait yaradır, intellektual və yaradıcı inkişafına, müstəqil təhlil aparmaq, əqli nəticə çıxarmaq vərdişlərinin formalaşmasına impuls verir.

Dövlət strategiyasından əsas məqsədimiz savadlı, hərtərəfli inkişaf etmiş şəxsiyyətlər yetişdirib cəmiyyətə təhvil verməkdir. Bu müqəddəs vəzifələri dövlətimiz biz müəllimlərə həvalə edib. Bizim də ümdə vəzifəmiz bu müqəddəs missiyanı yerinə yetirməkdir.

Orta məktəbdə ulu öndərimiz Heydər Əliyevin irsinin şagirdlərə daha dərinləndən öyrədilməsi çox böyük təqdirəlayiq işdir. Heydər Əliyevin hər zaman xüsusi önəm verdiyi təhsil sahəsi bu gün cənab Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən inkişaf etdirilir.

Ədəbiyyat

1. Riyaziyyat fənn kurikulumu. Bakı,2008.
2. Г.И.Саранцев.Методика обучения математике в средней школе.М.2002
3. А.В.Белошистая.Обучение решению задач по математике.М.2019.